

חוק מניעת זיהום הים ממקורות יבשתיים, התשמ"ח-1988

תוכן עניינים :

3	הקדמה - על מסמך זה:
3	1. פרסומים נוספים של החוק.
3	2. תיקונים המשולבים במסמך זה
4	1. הגדרות
4	2. איסורים
5	3. ועדה למתן היתרים
5	3א. היתר להטלת פסולת או להזרמת שפכים
6	4. דיווח על ביצוע היתר
6	5. מפקחים
7	5א. הודעה על כוונת חיוב בעיצום כספי
7	5ב. זכות טיעון
7	5ג. דרישת תשלום
8	5ד. סכום העיצום הכספי
8	5ה. סכומים מופחתים
8	5ו. הפרה נמשכת והפרה חוזרת
9	5ז. המועד לתשלום העיצום הכספי
9	5ח. סכום מעודכן של העיצום הכספי
9	5ט. הפרשי הצמדה וריבית
9	5י. גביה
9	5יא. עתירה
10	5יב. פרסום
10	5יג. שמירת אחריות פלילית
10	6. עונשין

11	א.אחריות נושא משרה בתאגידי
11	ב.שיעורי קנסות
12	7. (בוטל).
12	8.קובלנה
12	א.א.צו להפסקה, למניעה או לצמצום זיהום הים
13	ב.בקשה לביטול צו על ידי בית המשפט
13	ג.סמכויות בית משפט
14	9.חייב בהוצאות וניקוי
15	א.היטל למניעת זיהום הים
15	10.ייעוד קנסות
15	11.התניית רשיונות
15	12.שמירת דינים
15	13.תחולה על המדינה
15	14.ביצוע ותקנות
16	15.תיקון חוק סדר הדין הפלילי
16	16.תחילה

הקדמה - על מסמך זה :

1. פרסומים נוספים של החוק

- א. ספר חוקים 1256, התשמ"ח (21.7.1988), עמ' 118, משרד המשפטים.
- ב. [נוסח החוק כפי שהוא מפורסם במשרד להגנת הסביבה.](#)
- ג. [נוסח החוק באתר infospot.](#)

2. תיקונים המשולבים במסמך זה

להלן פירוט + קישור לנוסח התיקונים לחוק המשולבים במסמך זה.
בכל סעיף בו משולב תיקון, מופיעה הערת שוליים תואמת בראש הסעיף.

- א. קובץ תקנות 5792, התשנ"ז (7.11.1996), עמ' 94 ;
- ב. ספר חוקים 1879, התשס"ג (25.11.2002), עמ' 118 ;
- ג. [ספר חוקים 2006, התשס"ה \(22.6.2005\), עמ' 511 ;](#)
- ד. [ספר חוקים 2181, התשס"ח \(11.8.2008\), עמ' 866.](#) הצ"ח - כנסת 159, התשס"ז, עמ' 216 ;
- ה. [ספר חוקים 2290, התשע"א \(5.4.2011\), עמ' 746.](#) הצ"ח - ממשלה 483, התש"ע, עמ' 342.

חוק מניעת זיהום הים ממקורות יבשתיים, התשמ"ח-1988

1. הגדרות

(תיקונים: התשס"ה¹, התשס"ח²)

בחוק זה -

"אמנה" - אמנה בינלאומית, או חלק ממנה, שעניינה הסדרת מניעת זיהום הים ממקורות יבשתיים ושישראל צד לה;

"היתר" - היתר על-פי חוק זה;

"השר" - השר לאיכות הסביבה;

"הוועדה" - הוועדה למתן היתרים שמונתה לפי הוראות סעיף 3;

"הממונה" - הממונה הבכיר על האכיפה במשרד להגנת הסביבה, הכפוף ישירות למנהל הכללי של המשרד;

"זיהום הים" - מעשה או מחדל בניגוד להוראות סעיף 2;

"ים" - הים התיכון, ים סוף וים המלח לרבות חופיהם עד קו המים המתוקים;

"מעשה" - לרבות מחדל;

"מקור יבשתי" - כל מקור ביבשה לרבות מיתקן ימי קבוע;

"פסולת" - חומר מכל סוג או צורה;

"שפכים" - פסולת המורחקת בהזרמה, לרבות בוצה ומוצקים בתרחיף.

2. איסורים

(תיקון התשס"ה)³

לא יטיל ולא יזרים אדם לים פסולת או שפכים ממקור יבשתי, בין במישרין ובין בעקיפין, אלא על פי היתר ובהתאם לתנאיו; ובלבד שלא יינתן היתר לסוגי פסולת או שפכים שנאסרו בתקנות לפי סעיף 14(א)(1).

¹ ספר חוקים 2006, התשס"ה (22.6.2005), עמ' 511

² ספר חוקים 2181, התשס"ח (11.8.2008), עמ' 866

³ ספר חוקים 2006, התשס"ה (22.6.2005), עמ' 511

3. ועדה למתן היתרים

(תיקונים: התשס"ג,⁴ התשס"ה⁵)

(א) השר ימנה ועדה למתן היתרים שזה הרכבה -

(1) נציג השר, והוא יהיה היושב ראש;

(2) נציג שר הבטחון;

(3) נציג שר הבריאות;

(4) נציג שר התעשייה והמסחר;

(5) נציג שר החקלאות;

(6) נציג שר התיירות;

(7) נציג שר התחבורה;

(8) נציג של הגופים הציבוריים שענינם בשמירת איכות הסביבה, מתוך רשימת מועמדים שיגישו לשר גופים אלה; לענין זה, "הגופים הציבוריים שענינם בשמירת איכות הסביבה" - הגופים המפורטים בתוספת לחוק ייצוג גופים ציבוריים שענינם בשמירת איכות הסביבה (תיקוני חקיקה), התשס"ג-2002.

(ב) הודעה על מינוי הועדה ועל מענה תפורסם ברשומות.

(ג) הועדה תקבע את סדרי עבודתה במידה שלא נקבעו בחוק זה; הועדה רשאית לאצול מסמכויותיה לגבי סוגי היתרים ליושב ראש שלה או לצוות מתוכה, ובלבד שתנאים מוקדמים או תנאים בהיתר, כאמור בסעיף 3א(ב), המתייחסים לתפעול נמל ייקבעו בהסכמת שר התחבורה.

3א. היתר להטלת פסולת או להזרמת שפכים

(תיקונים: התשס"ה⁶, התשס"ח⁷)

(א) הוועדה רשאית לתת היתר להטלת פסולת או להזרמת שפכים ממקור יבשתי לים, בהתאם להוראות לפי חוק זה.

(ב) הוועדה רשאית להתנות את מתן ההיתר בתנאים מוקדמים שיש לקיימם לפני מתן ההיתר וכן לקבוע בהיתר תנאים.

(ג) הוועדה רשאית לבטל היתר בכל עת, לאחר שנתנה לבעל ההיתר הזדמנות להשמיע את טענותיו, אם מצאה כי התקיים אחד מאלה:

⁴ ספר חוקים 1879, התשס"ג (25.11.2002), עמ' 118

⁵ [ספר חוקים 2006, התשס"ה \(22.6.2005\), עמ' 511](#)

⁶ [ספר חוקים 2006, התשס"ה \(22.6.2005\), עמ' 511](#)

⁷ [ספר חוקים 2181, התשס"ח \(11.8.2008\), עמ' 866](#)

(1) בעל ההיתר לא קיים אחר הוראה מההוראות לפי חוק זה או תנאי מתנאי ההיתר;

(2) הובא לידיעתה מידע שלא היה בידיה בעת מתן ההיתר ואשר אילו היה ידוע לה באותה עת לא היתה נותנת את ההיתר.

(ד) החלטות הוועדה לפי חוק זה וכן נוסחם המלא של היתרים שנתנה יהיו פתוחים לעיון הציבור ויפורסמו באתר האינטרנט של המשרד להגנת הסביבה.

4.4 דיווח על ביצוע היתר

מי שקיבל היתר ידווח באופן שנקבע על הטלת הפסולת או הזרמת השפכים לים, לפי הענין.

5.5 מפקחים

⁸(תיקון התשע"א)

(א) בלי לגרוע מסמכות השר למנות מפקחים מבין עובדי משרדו לפי חוק הגנת הסביבה (סמכויות פיקוח ואכיפה), התשע"א-2011 (בחוק זה - חוק הגנת הסביבה), רשאי השר להסמיך, לעניין חוק זה, מפקחים מבין עובדי המדינה שאינם עובדי משרדו, ועובדי רשויות נחלים ומעיינות.

(ב) לא יוסמך מפקח לפי הוראות סעיף זה, אלא אם כן מתקיימים בו התנאים המנויים בסעיף 4 לחוק הגנת הסביבה, בשינויים המחויבים ובשינוי זה: במקום האמור בפסקה (1) יבוא "הוא לא הורשע בעבירה שמפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה יש בה לדעת השר כדי למנוע את הסמכתו".

(ג) לשם פיקוח על ביצוע הוראות חוק זה, רשאי מפקח שהוסמך לפי סעיף קטן (א) (בחוק זה - מפקח) -

(1) לדרוש מכל אדם למסור לו את שמו ומענו ולהציג לפניו תעודת זהות או תעודה רשמית אחרת המזהה אותו;

(2) לערוך מדידות או ליטול דגימות של חומרים, וכן למסור את המדידות והדגימות למעבדה, לשמור אותן או לנהוג בהן בדרך אחרת;

(3) להיכנס למקום, לרבות לכלי תחבורה כהגדרתו בחוק הגנת הסביבה כשהוא נייד, ובלבד שלא ייכנס למקום המשמש למגורים, אלא על פי צו של בית משפט.

(ד) מפקח לא יפעיל את סמכויותיו לפי חוק זה כלפי המדינה ומוסדותיה, ואולם מפקח שהוא עובד המדינה רשאי להפעיל את סמכויותיו כלפי המדינה ומוסדותיה, למעט כלפי מערכת הביטחון, כהגדרתה בסעיף 10 לחוק הגנת הסביבה.

⁸ ספר חוקים 2290, התשע"א (5.4.2011), עמ' 746

א.א. הודעה על כוונת חיוב בעיצום כספי
(תיקון התשס"ח)⁹

היה לממונה יסוד סביר להניח כי אדם הפר הוראה המנויה בסעיף 5ד (בחוק זה - מפר) רשאי הוא למסור לו הודעה על כוונה להטיל עליו עיצום כספי (בחוק זה - הודעה על כוונת חיוב); בהודעה כאמור יציין הממונה, בין השאר, את אלה:

(1) המעשה המהווה את ההפרה;

(2) שיעור העיצום הכספי והמועד לתשלומו;

(3) זכותו של מפר לטעון טענותיו לפי הוראות סעיף 5ב;

(4) שיעור התוספת על העיצום הכספי בהפרה נמשכת או חוזרת לפי הוראות סעיף 5ו.

ב.ב. זכות טיעון

(תיקון התשס"ח)¹⁰

מפר שנמסרה לו הודעה על כוונת חיוב רשאי להגיש את טענותיו, בכתב, לממונה, לעניין הכוונה להטיל את העיצום הכספי ולעניין שיעורו, בתוך 30 ימים ממועד מסירת ההודעה.

ג.ג. דרישת תשלום

(תיקון התשס"ח)¹¹

(א) הממונה יחליט, לאחר ששקל את הטענות שהוגשו לו לפי סעיף 5ב, אם להטיל על המפר עיצום כספי, ורשאי הוא להפחית את סכום העיצום הכספי לפי הוראות סעיף 5ה.

(ב) (1) החליט הממונה לפי הוראות סעיף קטן (א) להטיל עיצום כספי, ימסור למפר דרישה לשלם את העיצום הכספי (בחוק זה - דרישת תשלום); בדרישת תשלום יציין הממונה, בין היתר, את סכום העיצום הכספי המועדכן כאמור בסעיף 5ח והמועד לתשלומו.

(2) היה המפר תאגיד, ייקבע סכום העיצום הכספי בהתאם למחזור המכירות שלו כאמור בסעיף 5ד; לא היה בידי הממונה מידע בדבר מחזור המכירות של המפר, רשאי הוא לדרוש מהמפר מידע ופרטים נוספים הדרושים לדעתו לשם קביעת מחזור המכירות; לא הוכח מחזור המכירות של המפר כאמור, רשאי הממונה לקבוע אותו לפי מיטב שפיטתו.

(3) החליט הממונה לפי הוראות סעיף קטן (א) שלא להטיל עיצום כספי, ימסור הודעה על כך למפר.

(ג) לא הגיש המפר את טענותיו לפי הוראות סעיף 5ב, בתוך 30 ימים מיום שנמסרה לו

⁹ ספר חוקים 2181, התשס"ח (11.8.2008), עמ' 866

¹⁰ ספר חוקים 2181, התשס"ח (11.8.2008), עמ' 866

¹¹ ספר חוקים 2181, התשס"ח (11.8.2008), עמ' 866

ההודעה על כוונת חיוב, יראו הודעה זו, בתום 30 הימים האמורים, כדרישת תשלום שנמסרה למפר במועד האמור.

ד5. סכום העיצום הכספי¹²

(תיקון התשס"ח)¹³

בשל הטלה או הזרמה של פסולת או של שפכים לים ממקור יבשתי, בניגוד לתנאי היתר כאמור בסעיף 2, או בשל אי-דיווח על הטלת פסולת או הזרמת שפכים לים בניגוד להוראות סעיף 4, יהיה סכום העיצום הכספי כמפורט להלן, לפי העניין:

- (1) ליחיד - 325,090 שקלים חדשים;
- (2) לתאגיד שמחזור המכירות השנתי שלו אינו עולה על 250 מיליון שקלים חדשים - 650,310 שקלים חדשים;
- (3) לתאגיד שמחזור המכירות השנתי שלו עולה על 250 מיליון שקלים חדשים ואינו עולה על 500 מיליון שקלים חדשים - 1,300,610 מיליון שקלים חדשים;
- (4) לתאגיד שמחזור המכירות השנתי שלו עולה על 500 מיליון שקלים חדשים - 2,610,240 מיליון שקלים חדשים.

ה5. סכומים מופחתים

(תיקון התשס"ח)¹⁴

- (א) הממונה אינו רשאי להטיל עיצום כספי בסכום הנמוך מהסכומים הקבועים בחוק זה, אלא לפי הוראות סעיף קטן (ב).
- (ב) השר, בהסכמת שר המשפטים, רשאי לקבוע מקרים, נסיבות ושיקולים שבשלהם ניתן יהיה להטיל עיצום כספי בסכום הנמוך מהקבוע בחוק זה, בשיעורים שיקבע.

ו5. הפרה נמשכת והפרה חוזרת

(תיקון התשס"ח)¹⁵

- (א) בהפרה נמשכת ייוסף על העיצום הכספי החלק העשרים שלו לכל יום שבו נמשכת ההפרה.
- (ב) בהפרה חוזרת ייוסף על העיצום הכספי שניתן היה להטיל בשלה אילו היתה הפרה ראשונה, סכום השווה לעיצום הכספי; לעניין זה, "הפרה חוזרת" - הפרת הוראה המנויה בסעיף ד5, בתוך שנתיים מהפרה קודמת של אותה הוראה, שבשלה הוטל על המפר עיצום כספי או שבשלה הורשע המפר.

¹² הסכומים הנקובים בסעיף ד5 התעדכנו לאחרונה בי"פ 6372, התשע"ב, עמ' 2409.

¹³ [ספר חוקים 2181, התשס"ח \(11.8.2008\), עמ' 866](#)

¹⁴ [ספר חוקים 2181, התשס"ח \(11.8.2008\), עמ' 866](#)

¹⁵ [ספר חוקים 2181, התשס"ח \(11.8.2008\), עמ' 866](#)

5ז. המועד לתשלום העיצום הכספי (תיקון התשס"ח)¹⁶

העיצום הכספי ישולם בתוך 60 ימים מיום מסירת דרישת התשלום כאמור בסעיף 5ג.

5ח. סכום מעודכן של העיצום הכספי

(תיקון התשס"ח)¹⁷

(א) העיצום הכספי יהיה לפי סכומו המעודכן ביום מסירת דרישת התשלום, ולגבי מפר שלא הגיש טענותיו כאמור בסעיף 5ב - ביום מסירת ההודעה על כוונת החיוב; הוגשה עתירה לבית משפט לעניינים מינהליים, ובית המשפט הורה על עיכוב תשלומו של העיצום הכספי - יהיה העיצום הכספי לפי סכומו המעודכן ביום ההחלטה בעתירה.

(ב) סכומי העיצום הכספי כאמור בסעיף 5ד יתעדכנו ב-1 בינואר בכל שנה (בסעיף קטן זה - יום העדכון), בהתאם לשיעור עליית המדד הידוע ביום העדכון לעומת המדד שהיה ידוע ביום העדכון בשנה שקדמה לו, ולעניין יום העדכון הראשון - לעומת המדד שהיה ידוע ביום תחילתו של חוק הגנת הסביבה (המזהם משלם) (תיקוני חקיקה), התשס"ח-2008; הסכום האמור יעוגל לסכום הקרוב שהוא מכפלה של 10 שקלים חדשים; לעניין זה, "מדד" - מדד המחירים לצרכן שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

(ג) הודעה על סכום העיצום הכספי המעודכן לפי סעיף קטן (ב), תפורסם ברשומות.

5ט. הפרשי הצמדה וריבית

(תיקון התשס"ח)

לא שולם עיצום כספי במועד, ייוספו עליו לתקופת הפיגור הפרשי הצמדה וריבית, עד לתשלומו; בחוק זה, "הפרשי הצמדה וריבית" - כהגדרתם בחוק פסיקת ריבית והצמדה, התשכ"א-1961.

5י. גביה

(תיקון התשס"ח)¹⁸

עיצום כספי ייגבה לקרן שהוקמה לפי סעיף 13 לפקודת מניעת זיהום מי-ים בשמן [נוסח חדש], התש"ס-1980, ועל גבייתו תחול פקודת המסים (גביה).

5יא. עתירה

(תיקון התשס"ח)¹⁹

(א) אין בהגשת עתירה לבית המשפט לעניינים מינהליים על דרישה לתשלום עיצום כספי לפי חוק זה, כדי לעכב את תשלום העיצום הכספי, אלא בהסכמת הממונה או אם בית המשפט הורה על כך.

¹⁶ ספר חוקים 2181, התשס"ח (11.8.2008), עמ' 866

¹⁷ ספר חוקים 2181, התשס"ח (11.8.2008), עמ' 866

¹⁸ ספר חוקים 2181, התשס"ח (11.8.2008), עמ' 866

(ב) התקבלה עתירה כאמור בסעיף קטן (א) לאחר ששולם עיצום כספי, יוחזר העיצום הכספי בתוספת הפרשי הצמדה וריבית מיום תשלומו ועד יום החזרתו.

5.יב. פרסום

²⁰(תיקון התשס"ח)

(א) הוטל עיצום כספי לפי חוק זה, רשאי הממונה להורות למפר לפרסם בעיתון או בכל דרך אחרת שיוורה את דבר הטלת העיצום, את שמו של המפר, את מהות ההפרה שבשלה הוטל ונסיבותיה ואת סכום העיצום.

(ב) לא קיים המפר הוראה לפי סעיף קטן (א), רשאי הממונה או מי שהוא הסמיך לעניין זה לפרסם הודעה כאמור באותו סעיף קטן; משעשה כן, יהיה המפר חייב בתשלום כפל ההוצאות שהוצאו לשם הפרסום.

5.יג. שמירת אחריות פלילית

²¹(תיקון התשס"ח)

(א) תשלום עיצום כספי לא יגרע מאחריותו הפלילית של אדם בשל הפרת הוראה המנויה בסעיף 75, ואולם אם נמסרה למפר דרישת תשלום כאמור בסעיף 75 לא תוגש קובלנה כאמור בסעיף 8.

(ב) הוגש נגד אדם כתב אישום בשל מעשה שבשלו ניתן להטיל עיצום כספי, לא יחויב בשלו בתשלום עיצום כספי, ואם שילם - יוחזר לו הסכום ששולם בתוספת הפרשי הצמדה וריבית מיום תשלומו ועד יום החזרתו.

6. עונשין

(תיקונים: התשס"ה²², התשס"ח²³)

(א) העושה אחד מאלה, דינו - מאסר שנה או קנס פי שלושה מהקנס הקבוע בסעיף 61 (א)4(בחוק העונשין, התשל"ז-1977 (בחוק זה - חוק העונשין); עשה כן ברשלנות, דינו - מאסר שישה חודשים או קנס כאמור:

(1) מטיל או מזרים פסולת או שפכים לים, ממקור יבשתי, בלא היתר או בניגוד לתנאיו, בניגוד להוראות סעיף 2;

(2) אינו מבצע צו שניתן לו לפי הוראות סעיף 8א(א).

(ב) נעברה עבירה כאמור בסעיף קטן (א) ונגרם נזק לים, דינו של עובר העבירה - מאסר שלוש שנים או כפל הקנס האמור באותו סעיף קטן.

¹⁹ ספר חוקים 2181, התשס"ח (11.8.2008), עמ' 866

²⁰ ספר חוקים 2181, התשס"ח (11.8.2008), עמ' 866

²¹ ספר חוקים 2181, התשס"ח (11.8.2008), עמ' 866

²² ספר חוקים 2006, התשס"ה (22.6.2005), עמ' 511

²³ ספר חוקים 2181, התשס"ח (11.8.2008), עמ' 866

(ג) לא דיווח אדם על הטלת פסולת או הזרמת שפכים לים בהתאם להוראות סעיף 4, דינו - קנס כקבוע בסעיף 61(א)(3) בחוק העונשין.

(ד) בית המשפט רשאי, נוסף על כל עונש הקבוע לעבירה לפי חוק זה, שהיא עבירה נמשכת, להטיל על הנידון קנס בגובה חמישה אחוזים מגובה הקנס הקבוע בסעיף העבירה, לכל יום שבו נמשכת העבירה מעבר לתקופת הזמן שנקבעה בהתראה ושתחילתה עם מסירתה; לענין זה, "התראה" - התראה בכתב ממי שהשר הסמיכו לענין זה.

(ה) נעברה עבירה לפי סעיף זה בידי תאגיד, דינו -

(1) לענין עבירות לפי סעיפים קטנים (א), (ג) ו-(ד) - כפל הקנס האמור באותם סעיפים קטנים;

(2) לענין עבירה לפי סעיף קטן (ב) - פי אחד וחצי מן הקנס האמור באותו סעיף קטן.

(ו) (1) עבר אדם עבירה לפי חוק זה והשיג כתוצאה ממנה טובת הנאה או רווח, לעצמו או לאחר, רשאי בית המשפט להטיל עליו, נוסף על כל עונש אחר, קנס בשיעור טובת הנאה או הרווח שהשיג כאמור;

(2) לענין סעיף קטן זה, "טובת הנאה" - לרבות הוצאה שנחסכה.

(3) אין בהוראות סעיף קטן זה כדי לגרוע מהוראות סעיף 63 לחוק העונשין.

6א. אחריות נושא משרה בתאגיד

²⁴(תיקון התשס"ה)

(א) נושא משרה בתאגיד חייב לפקח ולעשות כל שניתן למניעת עבירות על חוק זה בידי התאגיד או בידי עובד מעובדיו; המפר הוראה זו, דינו - כפל הקנס הקבוע בסעיף 61(א)(4) בחוק העונשין; לענין סעיף זה, "נושא משרה" - מנהל פעיל בתאגיד, שותף למעט שותף מוגבל, או פקיד האחראי מטעם התאגיד על התחום שבו בוצעה העבירה.

(ב) נעברה עבירה על חוק זה בידי תאגיד או בידי עובד מעובדיו, חזקה היא כי נושא משרה בתאגיד הפר את חובתו לפי סעיף קטן (א), אלא אם כן הוכיח כי עשה כל שניתן כדי למלא את חובתו האמורה.

6ב. שיעורי קנסות

²⁵(תיקון התשס"ה)

על אף הוראות סעיף 221(ב) בחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982 (בחוק זה - חוק סדר הדין הפלילי), רשאי שר המשפטים, בהסכמת השר, לקבוע שיעור קנס העולה על סכום הקנס

²⁴ [ספר חוקים 2006, התשס"ה \(22.6.2005\), עמ' 511](#)

²⁵ [ספר חוקים 2006, התשס"ה \(22.6.2005\), עמ' 511](#)

הקבוע בסעיף האמור לעבירה לפי חוק זה שנקבעה כעבירת קנס, וכן לעבירת קנס חוזרת, נמשכת או נוספת שעבר אותו אדם, בהתחשב בסוג העבירה ובנסיבות ביצועה, ובלבד שסכום הקנס לא יעלה על עשרה אחוזים מסכום הקנס המרבי הקבוע לאותה עבירה.

7. (בוטל).

²⁶(תיקון התשס"ה)

8. קובלנה

²⁷(תיקון התשס"ה)

קובלנה כאמור בסעיף 68 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982, לא תוגש אלא אם כן -

(1) הקובל הוא אחד מאלה:

(א) כל אדם - לגבי עבירה שנעברה ברשות היחיד שלו או שגרמה לו נזק;

(ב) רשות מקומית - לגבי עבירה שנעברה בתחומה;

(ג) כל אחד מהגופים הציבוריים והמקצועיים שנקבעו בהתאם לסעיף 100(3) לחוק התכנון והבניה, התשכ"ה-1965;

(2) הקובל מסר הודעה לשר על כוונתו לעשות כן, ולא הוגש תוך ששים יום לאחר מכן כתב אישום מטעם היועץ המשפטי לממשלה;

(3) העבירה שהיא נשוא הקובלנה לא נעברה בתחום נמל כמשמעותו בפקודת הנמלים [נוסח חדש], התשל"א-1971.

8א. צו להפסקה, למניעה או לצמצום זיהום הים

²⁸(תיקון התשס"ה)

(א) נוכח השר או מי שהוא הסמיך לענין זה, כי הוטלה פסולת או הוזרמו שפכים לים ממקור יבשתי, בלא היתר או בניגוד לתנאיו, וטרם הוגש כתב אישום, או כי קיים יסוד סביר שתוטל פסולת או יוזרמו שפכים כאמור, רשאי הוא לצוות על מי שהטיל את הפסולת או הזרים את השפכים, במישרין או בעקיפין, או על מי שקיים יסוד סביר כי הוא עומד לעשות כן, להפסיק, לצמצם או למנוע את הטלת הפסולת או הזרמת השפכים לים ולנקות את שזוהם, לפי הענין, הכל באופן שייקבע בצו ובתוך תקופת הזמן שתיקבע בצו ושתחילתה ממועד מסירתו, ורשאי הוא לדרוש, במידת האפשר ובהתאם לנסיבות, להחזיר את המצב לקדמותו.

(ב) מי שלא קיים הוראות צו שניתן לפי סעיף זה, רשאי השר או מי שהוא הסמיך לענין זה

²⁶ ספר חוקים 2006, התשס"ה (22.6.2005), עמ' 511

²⁷ ספר חוקים 2006, התשס"ה (22.6.2005), עמ' 511

לבצע את הנדרש לפי הצו; משעשה כן, יהיה מי שנצטווה אך לא מילא אחר הוראות הצו, חייב בתשלום כפל ההוצאות שהוצאו לקרן כאמור בסעיף 10; על גבייתן של הוצאות שהוצאו לפי סעיף זה תחול פקודת המסים (גביה).

(ג) מי שהשר הסמיך לענין ביצוע צו כאמור בסעיף קטן (ב), יהיו לו סמכויות מפקח כאמור בסעיף 5(ב) ו-1(ג).

(ד) על מסירת צו לפי חוק זה יחולו הוראות סעיף 237 לחוק סדר הדין הפלילי בדבר המצאת מסמכים, בשינויים המחוייבים.

8ב. בקשה לביטול צו על ידי בית המשפט

(תיקון התשס"ה)²⁹

(א) הרואה עצמו נפגע על ידי צו שהוצא לפי הוראות סעיף 8א רשאי להגיש, לבית המשפט המוסמך לדון בעבירה נושא הצו, בקשה לביטולו.

(ב) הגשת בקשה לביטול צו, לפי הוראות סעיף קטן (א), אינה מתלה את תוקפו של הצו, כל עוד לא החליט בית המשפט אחרת; החליט בית המשפט להתלות את תוקפו של הצו במעמד צד אחד, תידון הבקשה במעמד הצדדים בהקדם האפשרי, ולא יאוחר מתום שבעה ימים מיום ההחלטה.

(ג) בית המשפט רשאי לבטל את הצו, לאשרו או לשנותו.

8ג. סמכויות בית משפט

(תיקון התשס"ה)³⁰

(א) הוגשו כתב אישום או קובלנה בשל עבירה לפי חוק זה, רשאי בית משפט, לבקשת תובע, ליתן צו עשה, צו אל תעשה וכל סעד אחר, ככל שיראה לנכון בנסיבות שלפניו, לרבות לביצוע צו לפי סעיף 8א, והכל כדי להפסיק, לצמצם או למנוע את זיהום היס ממקורות יבשתיים.

(ב) לא יצווה בית משפט כאמור בסעיף קטן (א), אלא לאחר שנתן לנאשם הזדמנות להשמיע את טענותיו; לא התייצב הנאשם לדיון בבקשה על אף שהוזמן כדין, רשאי בית המשפט להחליט בבקשה בהעדרו.

(ג) תוקפו של צו שניתן כאמור בסעיף קטן (א) יהיה לתקופה שיורה בית המשפט ויכול שיהיה עד לגמר ההליכים.

(ד) נאשם או תובע רשאים לפנות לבית המשפט בבקשה לעיון חוזר בהחלטה שנתן בענין בקשה כאמור בסעיף קטן (א), אם נתגלו עובדות חדשות או השתנו הנסיבות והדבר עשוי

²⁸ [ספר חוקים 2006, התשס"ה \(22.6.2005\), עמ' 511](#)

²⁹ [ספר חוקים 2006, התשס"ה \(22.6.2005\), עמ' 511](#)

³⁰ [ספר חוקים 2006, התשס"ה \(22.6.2005\), עמ' 511](#)

לשנות את החלטתו הקודמת של בית המשפט.

(ה) נאשם או תובע רשאים לערור על החלטה בענין בקשה כאמור בסעיף קטן (א) או על החלטת בית המשפט בבקשה לעיון חוזר; בית המשפט שלערעור ידון בערר בשופט אחד.

(ו) בקשה לעיון חוזר או ערר יוגשו בכתב, יכילו את תמצית נימוקיהם ויצורפו להם העתקים של החלטות קודמות שניתנו בענין.

(ז) בעיון חוזר ובערר רשאי בית המשפט לקיים, לשנות או לבטל את ההחלטה שלגביה הוגשה הבקשה לעיון חוזר או שעליה עוררים, או לתת החלטה אחרת במקומה.

(ח) בסעיף זה, "תובע" - כל אחד מאלה:

(1) תובע כמשמעותו בסעיף 12 בחוק סדר הדין הפלילי;

(2) קובל כאמור בסעיף 8.

9. חיוב בהוצאות וניקוי

³¹(תיקון התשס"ה)

(א) בית משפט שהרשיע אדם בעבירה על חוק זה רשאי בגזר הדין, בנוסף לכל עונש שיטיל, לחייב בתשלום ההוצאות המפורטות להלן, כולן או מקצתן, יהיה סכומן אשר יהיה, אם הוגשה לו על כך בקשה מאת מי שהוציאן:

(1) הוצאות לניקוי הים, החוף וכל אשר זוהם בפסולת שהוטלה או הוזרמה לים
אגב ביצוע העבירה ולהשבת המצב לקדמותו;

(2) הוצאות לאיתור הפסולת שהוטלה או הוזרמה לים, כדי למנוע את התפשטותו של זיהום הים ולצמצם את הנזק שנגרם.

(1א) בית המשפט שהרשיע אדם בעבירה על חוק זה רשאי, נוסף על כל עונש שיטיל ונוסף על ההוצאות כאמור בסעיף קטן (א), לחייבו לנקוט את האמצעים הדרושים כדי -

(1) להפסיק, לצמצם או למנוע את המשך הטלת הפסולת או הזרמת השפכים לים;

(2) לנקוט את הים וכל אשר זוהם או ניזוק עקב ביצוע העבירה;

(3) להחזיר את המצב לקדמותו.

(ב) הורשעו בעבירה יותר מאדם אחד, רשאי בית המשפט, בהחלטה לפי סעיף זה, להטיל את תשלום ההוצאות על כולם או חלקם, יחד ולחוד, או לחלק סכום זה ביניהם, הכל כפי שנראה לבית המשפט בנסיבות הענין.

(ג) לא פסק בית המשפט בבקשה לפי סעיף זה לגופה, לא יגרע הדבר מזכותו של מי

³¹ ספר חוקים 2006, התשס"ה (22.6.2005), עמ' 511

שהוציא את ההוצאות לתובען בתובענה רגילה.

9א. היטל למניעת זיהום הים

(תיקון התשס"ה)³²

(א) השר, בהסכמת שר האוצר ובאישור ועדת הפנים ואיכות הסביבה של הכנסת, יקבע היטל למניעת זיהום הים, שיוטל על בעל היתר לפי חוק זה וישולם לקרן כאמור בסעיף 10.

(ב) בתקנות לפי סעיף קטן (א) יקבע השר, בין השאר, את שיעור ההיטל, את אופן הצמדתו ואת דרכי תשלומו; שיעור ההיטל ייקבע בהתאם לאמות מידה ובהן סוגי הפסולת או השפכים, כמויותיהם ונסיבות ההטלה או ההזרמה, לרבות מיקומה.

(ג) על גביית ההיטל תחול פקודת המסים (גביה).

10. ייעוד קנסות

קנסות שיוטלו בשל עבירה לפי חוק זה ישולמו לקרן שהוקמה לפי סעיף 13 לפקודת מניעת זיהום מי ים בשמן [נוסח חדש], התש"ס-1980.

11. התניית רשיונות

רשיון על-פי חוק רישוי עסקים, התשכ"ח-1968, או רשיון הנדרש לפי כל חיקוק להקמת מפעל ולניהולו יראוהו כמותנה בקיום הוראות חוק זה.

12. שמירת דינים

הוראות חוק זה אינן באות לגרוע מכל דין אחר.

13. תחולה על המדינה

חוק זה יחול גם על המדינה.

14. ביצוע ותקנות

(א) השר ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי, באישור ועדת הפנים ואיכות הסביבה של הכנסת, להתקין תקנות בענינים אלה:

(1) סוגי פסולת ושפכים אסורים בהטלה או בהזרמה לים;

(2) תנאים למתן היתרים;

(3) נהלים למתן היתרים, חידושם, שינויים או ביטולם;

(4) כל הנוגע לביצוע חוק זה.

(ב) תקנות כאמור בסעיף קטן (א) (1) ו-(2) יותקנו בהתחשב בהוראות אמנה.

(ג) השר, בהסכמת שר האוצר ובאישור ועדת הפנים ואיכות הסביבה של הכנסת, רשאי להתקין תקנות בכל הנוגע לקביעת אגרות שישולמו בעת הגשת בקשה להיתר או לחידושו, ולייעודן של אגרות כאמור.

15. תיקון חוק סדר הדין הפלילי

בחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982, בתוספת השניה, בסופה יבוא :

"14. עבירה לפי סעיף 2 לחוק מניעת זיהום הים ממקורות יבשתיים, התשמ"ח-1988, בסייגים האמורים בסעיף 8 לחוק האמור."

16. תחילה

תחילתו של חוק זה ביום ד' בטבת התש"ן (1 בינואר 1990).

יצחק שמיר

ראש הממשלה ושר הפנים

חיים הרצוג

נשיא המדינה